

Euskal Antzerkia. Euskal Eszenaren Historia.

Kurtsoa: 1

Kreditu kop.: 4

Deskribatzaileak:

- Euskal Antzerkiaren eta beste antzezpen-forma batzuen historia soziala, Ilustraziotik gaur egunera arte.
- Sorkuntza dramatiko eta dantzari buruzkoa aztertu eta ulertzea, komunikazio-fenomenoa den aldetik, alderdi soziologiko eta antropologikoei dagokienez.
- Antzerki-adierazpen tradizionalak (pastoral, maskarada, xaribaria, inauterietako tragikomediak eta abar), dantza zeremoniatsuak, sozialak eta talde-partaidetzako eta beste antzezpen-adierazpen batzuk.
- Antzezpen forma tradizionalak lantzen dituzten mitoak, erritoak eta sinesmen sozialak ezagutzea.
- Euskal ekoizpen eszenikoa, Ilustraziotik gerra zibilera artekoa.
- Horien testu eta egile adierazgarrienen azterketa. Antzerki eta dantza profesionala, XX. mendeko azken herenetik gaurdaino: konpainiak, produkzioak, egileak, korronteak eta eragin estetikoak.
- Elementu teorikoak eta metodologikoak ekartzea, prozesu eta praktika eszenikoen ikerketa sozio-kulturala egiteko.

Konpetentziak:

Ikasleak honako hauek egiteko gai izan behar du:

- Antzerkia eta dantza txertatzen direneko testuinguru historikoa eta eremu kulturala erla-zionatzea.
- Antzerti-antropologiaren oinarriak ezagutzea, Euskal gizarteari dagokionez. Mitoen, eta erritoen eboluzioa aztertzea, baita horien isla ere antzerki-izaeran.
- Euskal gizartean egon diren aldaketa estetiko-kulturalak ezagutzea, Ilustrazio-garaitik gaurdaino, antzezpen-kontzeptuaren eta -formen azterketatik abiatuta.
- Euskal Herriko antzerkiaren, dantzen eta beste adierazpen eszeniko batzuen forma tradizionalak ezagutzea.
- Bertsolaritzaren fenomenoa identifikatu eta ezagutzea, haren eboluzio historikoa, euskal antzerkiaren espresioekin duen lotura eta Euskal Herriko arte eszenikoen esparruan duen zeregina.
- Herri-antzerkiaren adierazpenak erlazionatzea urteko egutegiko jakineko egun eta aldiei lotutako jai eta erritualekin.
- Euskal gizartean hainbat garaitan izan diren eraldaketen eta antzezpen-adierazpenen arteko loturak ezagutzea.

- Aldi bakoitzeko lanak eta egile garrantzitsuenak ezagutzea, baita horiek oinarritzen direneko korrante ideologikoak eta estetikoak ere.
- Euskal Herriko historiari dagokionez landutako testuak ondo kokatzea testuinguruan.
- Aztertutako garaietako lanetan agertzen diren eztabaida sozialak, estetikoak eta ideologikoak menderatzea.
- Aztertutako garaietako eboluzio estilistikoa eta generoen eboluzioa bereiztea.
- Aztertutako testu dramatikoaren alderdi formalak eta edukiari dagozkionak aztertzeko gai izatea.
- Aztertutako testuen antzezte-aukerak identifikatzea, jatorrizko testuinguruan zein egunekoan.
- Aztertutako testuen posibilitate eszenikoak ikusteko gai izatea.
- Euskal Herrian gaur egun dagoen ekoizpen eszeniko profesionalaren ezaugarri espezifikoak ezagutzea.
- Euskaraz egindako antzerki-lanen berezitasunak identifikatu eta aztertea.
- Hainbat garaitako euskal antzerkia eta dantza hobeto ezagutzeko tresna teorikoak eta metodologikoak erabiltzea, eta garai hartako gizartearekin erlazionatzea.
- Antzezipen-adierazpen batzuen nagusitasuna, beste batzuekiko, ezartzen duten prozesu sozialak eta politikoak ezagutzea.
- Gizarte garaikidean, arte-ekoizpenaren ikuspegi antropologikoa garatzeko kritika- eta laburpen-gaitasuna sustatzea.

Ebaluazio-irizpideak:

Ebaluazioan, ikaslearen gaitasuna baloratuko da, helburu hauek lortzeko:

- Antropologia kulturalaren oinarriak identifikatzea eta arte eszenikoetan erabiltzea.
- Euskal Herriko sorkuntza eszenikoaren begirada sozio-antropologikoa sartzea, hainbat garairi eta bizitzeko eta gizarte antolatze moduri aplikatuz.
- Antzezipen-adierazpen tradizionalen egitura eta edukiak ezagutzea: pastorala, maskarada, xaribaria, eta abar.
- Hainbat dantza tradizional mota ezagutzea, baita horien esanahia eta eginkizun soziala ere, garai eta gizarte-eredu desberdinetan.
- Herri-antzerkiko adierazpenak ondo kokatzea, oinarritzen diren esparru sozialen testuinguruan.
- Ulertzea herri-antzerkiaren eta -dantzen adierazpenen eginkizunak zeintzuk diren beren testuinguru sozialetan.
- Arte-adierazpen tradizionalak modernitatearen berezko adierazpenekin erlazionatzea.

- Antzerki burgesaren, abangoardiako antzerkiaren eta herri-adierazpenen arteko eragina identifikatzea.
- Herri-antzerkiaren errepertorioak praktika eszeniko garaikiderako eskaintzen dituen aukerak identifikatzeko gai izatea.
- Euskaraz egindako antzerki-produkzioa ezagutzea, ilustraziotik gaurdaino, eta beraren garai desberdinetan eta testuinguru sozial eta kulturaletan kokatzea.
- Garai bakoitzeko euskal ekoizpen dramatiko eta beste antzerkigintza batzuen ekoizpena erlazionatzea, haien arteko analogiak eta aldeak identifikatuz.
- Aurreko gizarte tradizionalen fenomeno artistiko ezagunen gainean proiektatzen diren ikuspegi edo balorazio estereotipatuak berrikustea, eta arte-adierazpen desberdinen hierarkizazioa aztertzea kritikoki, jatorri jasoa edo herrikoa izatearen arabera.

Irakasgaiaren irizpide espezifiko horiei irakasgaiari aplika dakizkiokeen konpetentzia orokorretatik, zeharkakoetatik eta espezifikoetatik eratorritakoak gehitu behar zaizkio, eta ikasgai guztietarako komunak diren irizpideak ere bai: bertaratzea, puntualtasuna eta ikasteko gogoia, kontzeptu teorikoak asimilatzeo eta praktikan jartzeko ahalmena, talde-lanean aritzeko gaitasuna eta eskolan jarrera proaktiboa izatea, baita aurkeztutako lanen kalitatea eta originaltasuna eta eskolako azalpenetan eta etabaidetan izandako zehaztasuna, argitasuna eta xehetasuna. Proposatutako bibliografia ezagutzea eta erabiltzea.